

якому забезпечуються структурна цілісність підприємства та можливість продовження основної діяльності [1, с.775].

У сучасній мінливій економіці управління фінансовою стійкістю підприємств повинно відповідати як мінімум двом умовам: 1) відповідність умові поточної стійкості, яке можна трактувати, як здатність виплачувати борги та зберігати мінімум поточної прибутковості власникам (умова прибутковості та платоспроможності); 2) відповідність умові перспективної (динамічної) стійкості, що означає здатність забезпечувати накопичення для розвитку та модернізації підприємницької діяльності, тобто можливість бути досить гнучким, пристосовуватися до змін середовища та бути життєздатним в динаміці (умова інвестиційної привабливості).

Управління фінансовою стійкістю залежить від типу фінансової політики, яка застосовується на підприємстві, оскільки від неї залежить допустимий рівень ризику та рентабельності [2, с.152].

Реалізуючи консервативну фінансову політику, підприємство при управлінні структурою джерел фінансування віддає перевагу власним джерелам фінансування, що обумовлює недостатній рівень рентабельності активів через відсутність ефекту фінансового важеля та високу ціну капіталу. Результатом даної фінансової політики є мінімізація втрати фінансової стійкості, однак в результаті недостатнього фінансування інвестиційної діяльності можливе зниження конкурентоспроможності продукції. Для збереження фінансової стійкості в довгостроковому періоді важливо регулювати відпускні ціни на готову продукцію шляхом мінімізації постійних витрат підприємства, а також активізувати заходи з просування продукції.

При проведенні поміркованої політики управління фінансами досягається позитивний ефект фінансового важеля, який обумовлює достатню фінансову стійкість підприємства та знижує середньозважену вартість капіталу. В умовах помірної політики управління фінансами підприємства отриманий прибуток направляється на інвестиційні проекти та створення резервних фондів. Даний тип політики є оптимальним, оскільки забезпечує досягнення цілей фінансового менеджменту з оптимальним рівнем ризику втрати фінансової стійкості та створює можливість формування запасу

фінансової міцності на випадок несприятливого впливу зовнішніх факторів.

Особливість агресивної політики управління фінансами полягає в низькій фінансовій стійкості підприємства, а під впливом негативних внутрішніх або зовнішніх факторів вона може привести до банкрутства. При управлінні фінансовою стійкістю доцільно здійснити реструктуризацію заборгованості, ранжувати інвестиційні проекти за ступенем релевантності та здійснювати їх у цій послідовності. Вивільнені фінансові ресурси доцільно спрямувати на збільшення обсягу власного капіталу підприємства з метою підвищення фінансової стійкості.

Управління фінансовою стійкістю підприємства залежить також від цільових показників фінансової стійкості [3, с.45]:

1. Якщо показники фінансової стійкості погіршилися в середньому до 5%, то в такому випадку необхідно створення резервів за рахунок чистого прибутку, що призведе до підвищення частки власного капіталу, а також збільшення величини джерел власних оборотних коштів.

2. Якщо показники фінансової стійкості погіршилися в середньому до 10%, то необхідно посилення роботи щодо стягнення дебіторської заборгованості, що призведе до підвищення частки грошових коштів, прискоренню оборотності оборотних коштів і зростання забезпеченості власними оборотними засобами.

3. Якщо показники фінансової стійкості погіршилися в середньому до 15%, то необхідно зниження витрат виробництва, що призведе до зниження величини запасів і витрат і до підвищення рентабельності реалізації.

4. Якщо показники фінансової стійкості погіршилися в середньому до 20%, то необхідно прискорення оборотності дебіторської заборгованості, що призведе до ритмічності надходження коштів від дебіторів, більшого запасу фінансової міцності за показниками платоспроможності.

Таким чином, управління фінансовою стійкістю є необхідним для підтримання в умовах мінливого ринкового середовища фінансової рівноваги, стабільної платоспроможності, кредитоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства. Тому необхідно приділяти підвищену увагу управлінню фінансовою стійкістю, аналізуючи її та виявляючи шляхи її підвищення.

Література

1. Погрішук Г. Б. Управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах ринкової турбулентності / Г. Б. Погрішук, В. В. Руденко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 6. – С. 773-778.
2. Штейкина М. В. Управление финансовой устойчивостью предприятия / М. В. Штейкина // Вопросы экономики и права. – 2011. – №6. – С. 151-155.
3. Зубко А. С. Концепция принятия решений по управлению финансовой устойчивостью предприятия / А. С. Зубко // Восточно-Европейский журнал передовых технологий. – 2012. – №2/10(56). – С. 44-46.

УДК 336.221.001.26:658

ОПТИМІЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Кузьменко М. – ст. 4 курсу, Ф_{вн}-41

Науковий керівник – к.е.н., ст. викладач Волошук Р.Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У сучасних реаліях у ринковій економіці склалася ситуація, за якої зміни, викликані різними

кон'юнктурними коливаннями, та супроводжуюча їх конкуренція призводять до виникнення необхідності організації ефективного управління підприємством. Для реалізації зазначеної мети менеджери підприємства повинні приймати оперативні та зважені рішення щодо будь-якої сфери діяльності, безпосередньо пов'язаної з веденням бізнесу, особливо у сфері оподаткування, оскільки поряд із собівартістю та закладеною рентабельністю податки займають вагому частку у ціні продукції. У свою чергу, значна частка податкових платежів негативно позначається на конкурентоспроможності підприємства, та, відповідно, останні змушені скорочувати податкове навантаження. У зв'язку з цим проблема оптимізації оподаткування стає особливо актуальною.

Оптимізація оподаткування – це зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою цілеспрямованих правомірних дій платника податків, що включають в себе повне використання всіх наданих законодавством пільг, податкових звільнень та інших законних прийомів і способів [1, с.58]. Набір інструментів оптимізації оподаткування, сукупність застосовуваних при цьому схем і методів постійно змінюється, в першу чергу, у зв'язку зі зміною законів та інших нормативних актів, а також у зв'язку зі зміною правової оцінки тих чи інших дій органами, що здійснюють застосування правових норм.

Можливість здійснення оптимізації оподаткування обумовлена тим, що, по-перше, чинне законодавство допускає здійснення господарської діяльності у різних організаційно-правових формах за вибором суб'єкта підприємницької діяльності, а різні організаційно-правові форми припускають різний порядок оподаткування; по-друге, часто платник податків має право вибирати безпосередньо режим оподаткування для свого підприємства; по-третє, податкове законодавство надає платнику податків можливість вибирати різні методи обліку господарських операцій для цілей оподаткування на свій розсуд, а також приймати на свій розсуд інші рішення, що безпосередньо впливають на оподаткування.

Процес роботи зі створення та впровадження системи оптимізації оподаткування на підприємств повинен включати такі етапи [2, с.58]:

1) перевірку бухгалтерського та податкового обліку, бази господарських договорів і первинних документів; усунення виявлених помилок; забезпечення необхідного обсягу та якості первинних документів;

2) розробку власне системи оптимізації оподаткування, яка передбачає поділ функцій бізнесу господарюючого суб'єкта між декількома структурними підрозділами та (або) ліквідацію зайвих ланок бізнес-процесів;

3) оновлення та оптимізацію договірної бази, внутрішніх організаційних документів підприємства, створення системи автономного внутрішнього контролю; розробку нових форм договірних відносин з контрагентами;

4) розробку необхідних інструментів регулювання рівномірності та розмірів сплати податків для створеної системи оптимізації.

До найбільш поширених методів оптимізації оподаткування на підприємствах належать:

1. Використання пільг зі сплати податків. Зниження податкового навантаження пов'язане в першу чергу з повноцінним використанням усієї сукупності податкових пільг, що надаються національним законодавством.

2. Розробка облікової політики для цілей оподаткування. Прийнята суб'єктом господарювання облікова політика застосовується послідовно з року в рік та істотно впливає на фінансові результати діяльності підприємства.

3. Контроль за термінами сплати податків. Порушення встановлених граничних термінів тягне за собою штрафні санкції у вигляді пені. Тому у податковому обліку слід використовувати податковий календар. Крім того, необхідно враховувати і надійність банку, що обслуговує платника податку.

Менеджери повинні постійно відслідковувати зміни у податковому законодавстві. Ретельно продумані податкові рішення повинні привести до мінімізації податкових зобов'язань при максимізації економічних вигод підприємств. При оптимізації оподаткування варто дотримуватися положень чинного законодавства. Рішення, що приймаються керівництвом в сфері оптимізації податків мають призвести до результату, за якого Державна фіскальна служба України, здійснюючи контроль, підтвердить правильність застосування податкового законодавства [3, с.34].

Отже, кожне підприємство, що прагне до збільшення прибутку має аналізувати свій рівень податкового навантаження, розробляти та вводити методи оптимізації оподаткування. Якщо у керівників підприємства відсутні знання в сфері податкового законодавства, то це може привести до того, що підприємство в умовах жорсткого конкурентного середовища не зможе зайняти лідируючі позиції на ринку та поступиться своїм місцем більш конкурентоспроможному підприємству. Але при цьому слід пам'ятати, що мінімізація оподаткування повинна здійснюватися в розумних межах. Застосовуючи основні принципи оптимізації оподаткування, ретельно досліджуючи нормативну базу, підприємство може досягти найкращого результату від законної економії на сплаті податків і зборів.

Література

1. Газаев А. В. Оптимизация налогообложения в условиях рыночной экономики / А. В. Газаев // Главбух. – 2010. – №8. – С.57-60.
2. Лермонтов Ю. М. Оптимизация налогообложения: рекомендации по исчислению и уплате налогов / Ю. М. Лермонтов. – М. : Налоговый вестник, 2008. – 352 с.
3. Стэмплевская Л. Оптимизация налогообложения как элемент формирования управленческих решений / Л. Стэмплевская // Часопис економічних реформ. – 2014. – №4(16). – С.32-37.